Parohia „*Adormirea Maicii Domnului*” Fântânele

I. Arhiepiscopia Aradului
I.1. Protopopiatul Arad
I.1.1. Parohia Fântânele

A. ISTORICUL COMUNITĂŢII PAROHIALE. [PREZENTARE GENERALĂ A LOCALITĂŢII D.P.D.V. GEOGRAFIC, ISTORICO-DEMOGRAFIC, ARHEOLOGIC, CULTURAL, ECONOMIC, MONUMENTUL EROILOR] 1.Numele localității(toponimie)Cu un an înaintea colonizarii satului Fântânele, Iosif von Neumanu, administratorul colonizării șvabilor în Banat, a pus să fie săpate cinci fântâni, în cinci locuri diferite pe teritoriul actual al satului. Mai târziu, deasupra uneia și anume pe cea din fața bisericii catolice s-a ridicat statuia unui înger.De aici vine denumirea în limba germană a satului - ENGELSBRUUN „Fântâna îngerului” de aici Fântânele astăzi.2.Prezentarea generală a localitățiiLocalitatea Fântânele este situată în partea estică a orașului Arad, pe șoseaua Arad-Lipova, la o distanță de numai 2 km de marginea cartierului Sânicolaul Mic al orașului Arad, pe malul stâng al râului Mureș.Tradiția și arheologia spune că zona aceasta ar fi fost locuită de români.Istoria vorbește că pe Mureș ar fi fost drumul sării. Nu departe (actualul Frumușeni-tot pe Mureș)ar fi fost o cetate fortificată , vestita mănăstire BIZERE- pe o insulă în Mureș datând dinaintea schismei dintre Apus și Răsărit.Din rațiuni economice , dar și social-politice, Imperiul Habsburgic va coloniza în Banat șvabii.Se pare că populația românească băștinașă din aceste zone a fost deportată pentru ca șvabii să trăiască singuri.Cel puțin la Frumușeni (satul învecinat)acest lucru se știe sigur. Istoricul Francesco Griselini scriind despre colonizare va spune:„au fost colonizati mulți germani, dar în așa fel încât să locuiască separat de români”.(1).Același autor îmbrățișează teza Banatului ruinat, pustiu:„datorită poziției naturale , precum și emoționale molipsitoare se ridicase din atâtea ape împuțite și pline de putregaiuri au făcut din Banat cel mai trist loc de ședere și cu mult mai nesănatos decât acum”.(2)Ocupatia locuitorilor până la cel de-al doilea război mondial a fost agricultura. Religia lor era romano-catolică, cu o biserică frumoasă, mare și luminoasă, din 1777-1780, înzestrată cu toate cele necesare cultului cu o casă parohială.Până la înființarea parohiei ortodoxe române, puținele familii de ortodocși, aparțineau parohiei vecine,Sânicolaul Mic.

B. ISTORICUL BISERICII PAROHIALE. [ISTORIA ZIDIRII EI] În anul 1945, toamna, au venit mai ales din partea Gurahonțului, familii de români, care prin „Reforma agrară” au fost împroprietăriți cu 5 Ha de pământ.Din lipsa de case au fost lăsați să stea alături de proprietarii șvabi. Din studierea registrelor agricole rezultă că au fost împroprietăriți un număr de 203 familii de români , dar și 11 familii de rromi și maghiari . O parte se vor întoarce înapoi , nedorind colectivizarea. Astfel, în anul 1944, parohia ENGELSBRUN(adică Fântânele)este menționată prin dorința de a se dezlipi de Sânicolau și devine parohie misionară. La acea dată existau 101 suflete și 35 de familii, în timp ce la Sânicolau rămăseseră 335 de familii.(3)La început, cultul ortodox și-a desfășurat activitatea și serviciile religioase într-o sală de cursuri, apoi in casa fostului învățător Mauer N.În anul 1950 Sfatul Popular al comunei Fântânele a

atribuit clădirea de la nr.129(fost sediu de politie), pe seama Parohiei ortodoxe române, pe partea dreaptă a șoselei Arad-Lipova, în centrul comunei.Cladire veche, pe cale de ruinare, a fost reparată și transformată în capelă Târnosirea bisericii are loc pe data de 7 septembrie 1997 de către Înaltpreasfințitul Doctor Timotei Seviciu.Anul 1999 va găsi biserica cu două donații impresionante:o frumoasă troiță maramureșeană, confecționată din lem de stejar de către Bârsan Vasile și bustul eroului național Avram Iancu, prin osteala și jertfelnicia S.C.A. FÂNTÂNELE(fostul IAS)Troița este un veritabil monument artistic, dar și religios închinat ostașilor eroi căzuți pe câmpurile de luptă pentru țară, având următoarea inscripție: „ GLORIE ETERNĂ ȘI RECUNOȘTIINȚĂ SE CUVINE CELOR CE SE JERTFESC PENTRU CREDINȚĂ, NEAM ȘI PATRIE” Menționăm că între 2007 și 2010 parohia a construit și o frumoasă capelă în cimitir, cu o sală de pomeni.. [ARHITECTURA. PLAN, DIMENSIUNI, MATERIALE DE CONSTRUCŢIE] Autorizația pentru executareade lucrări cu numărul 59/3261 din 26 iunie 1989, eliberată de Consiliul Popular al Județului Arad va constitui actul care va duce la demararea lucrărilor.Planul bisericii la început a fost în formă de corabie , ca ulterior să sufere unele modificări, ajungându-se în final la forma de Cruce.Lucrările s-au executat în regie proprie , coordonate de preotul paroh și executate de o echipă de meșteri buni și pricepuți, conduși de Coțoi Gheorghe .Din 20 iulie 1989 și pâna în 9 august 1992 slujbele religioase s-au săvârșit în capela improvizată la casa părintelui Ruja Ispas.În 16 August 1989 s-a trasat terenul, s-au săpat șanțurile pentru fundații, iar în ziua de 7 septembrie 1989 s-a pus prima piatra de temelie a bisericii Ortodoxe cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”. Intre 1990-1991 s-au efectuat lucrările de dulgherie la șarpantă, bolta interioară și la turnuri.Între anii 1991-1992 se acoperă biserica cu tablă zincată, iar turnurilecu tablă de aluminiu.Tot în această perioadă se și tencuiește interiorul bisericii, pereții și bolta, pregătindu-le pentru pictură.Sfințirea bisericii a avut loc în 6 septembrie 1992 de către Înaltpresfințitul Episcop Timotei.Lucrările de tencuire exterioară, în terasit, continuă în anul următor, 1993 luna mai. [PICTURA] Pictura în tehnica frescă, în interiorul bisericii și în pritvor a fost executată de către pictorul bisericesc Popescul Constantin din Rădăuți înperioada 28 Aprilie 1994-20 August 1996.Mobilierul bisericesc în întregime este confecționat de frații FOȘALĂU din lemn de stejar, din Moldova Biserica este împodobită în exterior cu mai multe icoane din mozaic de o frumusețe aparte. [OBIECTE VECHI DE CULT, MANUSCRISE ŞI CĂRŢI VECHI] Se păstrează și astăzi în biserică o Sfântă Cruce veche din lemn cu care părintele Faur Darie a fost pe front. [ŞIRUL PREOŢILOR] Primul preot paroh a fost preot Faur Darie, care a păstorit de la înființare și până la 1 decembrie 1955. Localul capelei a fost dat anul în anul 1951, după ce a fost sfințit de către delegatul Eparhiei Arad- protopopul Mihiț Viorel.Următorul paroh va fi preotul Popovici Gheorghe cel care a întreprins mai multe demersuri pentru a construi o biserică nouă. El a păstorit aici din 1956-1972.În anul 1973, rămâne parohia vacantă, vine ca slujitor , până în anul 1974 preotul Greucean Teodor. În scurt timp a început demersurile pentru a construi o nouă biserică, dar a și împrejmuit cimitirul ortodox.La 1 aprilie 1974 va fi numit în funcția de paroh preotul Ruja Ispas, care va păstori până în 4 iulie 2014. De numele părintelui Ruja se leagă construcția bisericii ortodoxe din Fântânele, cu toate dotările ei. La 4 iunie 2014 a fost numit preot paroh Mândra Dan Dorin, fost preot paroh timp de 16 ani la Parohia Ortodoxă Aluniș. [CÂNTĂREŢI ŞI EPITROPI DE SEAMĂ] În memoria colectivă

a bisericii va dăinui mult chip imaginea și activitatea cântarețului Faur Ioan, care în anul 1996 va înființa corul bisericii, care va dăinui până în prezent. Domnul Faur a fost și membru în corul Filarmonicii din Arad.

C. CIMITIRUL A fost împrejmuit cu gard de sârmă și este într-o stare foarte bună de curățenie. Așa cum spuneam mai sus aici există o capelă și o sală de pomeni.

D. ACTIVITĂŢI CULTURALE ŞI FILANTROPICE ÎN TRECUT Dintre activitățile culturale din trecut se poate menționa biblioteca parohială, care are un inventar foarte exact al tuturor cărților și revistelor.De asemenea s-au făcut pelerinaje la mai multe mănăstiri în Moldova.

E. PROFILUL ACTUAL AL PAROHIEI Se săvârșește Sfânta Liturghie și Laudele bisericești în duminici și sărbători și în alte zile ale săptămânii, cu rostirea cuvântului de învățătură. La fiecare Vecernie se ține câte o cateheză.De asemenea exista un interes deosebit pentru catehizarea tinerilor , cu care se realizează și concursuri pe teme religioase. De exemplu, cu ocazia hramului –Adormirea Maicii Domnului- s-a organizat un concurs „Biserica și familia" unde s-au împărțit diplome și cadouri tinerilor participanți.Se organizează periodic pelerinaje la mănăstiri, în împrejmuri, dar și la distanțe mai mari.Se organizează colecte și ajutoare materiale pentru cei aflați în situații mai dificile, în special cu ocazia Praznicelor bisericești.

F. DATELE DE CONTACT ALE PAROHIEI. [HRAM] *Adormirea Maicii Domnului* , [ADRESA], [OFICIUL PAROHIAL] Fântânele, județul Arad

BIBLIOGRAFIE: Francesco Griselini, Încercare de istorie politică şi naturală a Banatului Timişoarei, Editura Facla, Timişoara, 1984, Episcopia Aradului în vreme de răscruce istorică 1918-1948, Editura Episcopiei Ortodoxe Română a Aradului, Arad 2006,